

ikke. De Frivillige henhørte under mange forskellige Kategorier; Nogle traadte strax ved Fjendtlighedernes Udbrud ind i Bataillonerne og fulgte med dem, Andre gik først senere over, og kom siden enten slet ikke ind i de egentlige Exerceerfkoier eller paa kortere Tid; Andre ere gaaede ind i Exerceerfkoierne og ere først senere afgangne til Bataillonerne. En stor Deel af dem ere ogsaa komne saa seent til, at de ikke have havt Leilighed til at deeltage i nogen som helst militair Begivenhed af nogen Betydning. Der er ogsaa Nogle, som have været indtraadte i nogle Frichor, som bleve oprettede, eet i Fyen og eet i Sjælland, og det er mig ikke bekjendt, at de egentlig have taget nogen synderlig Deel i Krigsbegivenhederne, saa at det vil være meget vanskeligt at bedømme, om deres Tjeneste skal regnes med eller ikke. En Hovedbetragtning vil det være, hvorvidt den Tjeneste, der af dem er ydet, skal sættes i Lighed med en Værnepligtiges første Tjenesteaar. Den Værnepligtiges første Tjenesteaar indbefatter 12 Maaneders Tjeneste, og deres Tjeneste regnes først fra den Dag, da de ere traadte ud af Exerceerfkoien og indtraadte i Nummer ved Compagniet eller Escadronen, saa at det endogsaa for Nogle af dem udgjør 14 Maaneders virkelig Tjeneste. Af de Frivillige have Nogle tjent kortere eller længere Tid, Nogle i 2, Andre i 4—5—6 Maanedere; det er meget forskjelligt. Efter mit Skøn kan den af dem ydede Tjeneste ikke æquivalere med den sædvanlige Tjeneste, som de Værnepligtige virkelig yde i en Tid af idetmindste 12 Maaneder, saa, hvis der optages en saadan Bestemmelse, at Tjenestetiden for dem, som siden ere blevne værnepligtige, skal regnes med for 1848, maa man mere ansee det for en Faveur, Rigsdagen viser dem; end for en Ret. Mig synes dog, at der i saa Fald maa være en Begrændsning. I Forslaget er antydnet, at det skal være 3, 4 eller 5 Maaneders Tjeneste; jeg vil henstille til det ærede Thing, om det ikke vil vælge indtil 5 eller 6 Maaneder. Forsaavidt der bliver taget Hensyn til, at Nogen af dem har taget Deel i Fægtninger, maa det dog udtrykkelig udtales, hvad det er for Fægtninger, at det maatte være en af de 4 større, den 9de April, 21de April, 28de Mai og 5te Juni;

men derved kan jeg dog ikke tilbageholde den Betragtning, at den Tjeneste, som Omstændighederne tillade En at yde i Fægtningerne, er noget forskjellig; deres Rolle ved disse Leiligheder er ikke i lige Grad activ, og de kunne gjerne have været i et Chor, der har været med i Fægtningen, uden at deeltage deri, saa hele Maalestoffet er yderst vagt og usikkert. Smidertid maa jeg gjentage, at fra Militairstatens Side er der egentlig ingen Grund til at modsætte sig Forslaget; men jeg maa mere ansee det som en Faveur end som en Ret.

Solberg: Jeg mener dog, at en saadan Prutten eller Gaasen paa Accord med unge Mand, der af Begeistring ere gaaede i Krigen og have opoffret Liv og Blod for Fædrelandet, er noget upassende.

Sgholm: Under den Forudsætning, at de Hensyn og de Bevæggrunde, som have foranlediget nærværende Forslag, ville finde almindelig Anslang i Salen, og, da den høitærede Krigsminister fra sit Standpunkt har erkjendt, at han ikke antager, at der kan være Betænkelse ved at gaae ind derpaa, men ogsaa meent, at man deri kun kunde see en Opmarksomhed, en Paastjonnelse, vist af Rigsdagen, som ikke kan være andet end glædelig, tillader jeg mig med et Par Ord at gjøre opmærksom paa de Betragtninger, som vistnok maaetages ved Bestemmelsen af hvilket af de to foreliggende Forslag man maa vælge. Det forekommer mig klart, at det sidste, det subsidiaire Forslag, maa foretrækkes, idet jeg maa tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad den høitærede Krigsminister allerede har nævnt, at det idetmindste vil være vanskeligt uden nærmere Bestemmelse at bedømme, hvad man skulde kalde et Slag i Løbet af dette Felttog. Ligeledes vil det have Vanskelighed at bedømme, hvad der egentlig ligger i Ordet „bivaane“, da det, som den høitærede Krigsminister bemærkede, er et meget vagt og ubestemt Udtryk, hvorvidt en Mand virkelig har deeltaget i en Fægtning, han har bivaanet. Desuden forekommer det mig ogsaa at fremstille sig som en retfærdig Betragtning, at, medens efter det principalt stillede Forslag vel den Frivillige, som havde været heldig nok til at kunne bivaane en Fægtning, selv af de større, og desuden havde tjent